

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 7PP/29/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011371
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Vojsovič
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123011371.1

Uznesenie

- 5 - 7Pp/29/2023

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Topoľčanoch, trvale bytom C. D. C., K nemocnici 784/29, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 27.11.2023, samosudcom Mgr. Petrom Vojsovičom takto

rozhodol:

- 5 - 7Pp/29/2023

I. Podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX, podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3T/59/2019 zo dňa 08.01.2020.

II. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona sa odsúdenému určuje skúšobná doba vo výmere 3 (tri) roky a súčasne sa nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere 3 (tri) roky a zároveň sa odsúdenému ukladajú v čase probačného dohľadu nasledujúce obmedzenia a povinnosti:

- podľa § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zákona zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

odôvodnenie:

- 6 - 7Pp/29/2023

Súdu bol doručený návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 6) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 6 rokov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3T/59/2019 zo dňa 08.01.2020 (č. I. 9 rub), a to pre zločin týrania blízkej

osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, na výkon ktorého nastúpil dňa 08.01.2020 a ktorý má predpokladane po započítaní doby väzby (23.09.2019 – 08.01.2020) vykonať dňa 23.09.2025.

Lehota na podanie návrhu o podmienčné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 23.09.2023.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ústav na výkon trestu uviedol, že: „Do výkonu väzby bol dodaný do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava (ďalej len „ústav Ilava“) dňa 25.19.2019. Počas pobytu v ústave Ilava neboli zaznamenané negatívne poznatky v správaní odsúdeného a dodržiavaní ústavného poriadku, bola však potrebná opakovaná intervencia ústavného psychológa. Kontakt s vonkajším prostredím udržiaval s deťmi a rodičmi zákonnými formami. Dňa 08.01.2020 začal vykonávať trest v ústave Ilava. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“) bol premiestnený dňa 11.02.2020. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciacnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného prebiehalo v adaptačnej fáze s menšími problémami, kedy porušil ústavný poriadok, a to tým, že dňa 31.03.2020 sa snažil preniesť do zdravotného zariadenia potreby na fajčenie a dňa 23.10.2020 nemal pri sebe preukaz odsúdeného. Porušenia ústavného poriadku boli vyriešené pohovorom. Pri plnení ostatných základných povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, nie sú zaznamenané žiadne nedostatky. Potrebné sú však pravidelné intervencie ústavného psychológa, nakoľko odsúdený sa snaží riešiť svoje psychické problémy. U menovaného bola potrebná aj hospitalizácia v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín na psychiatrickom oddelení z dôvodu stabilizácie jeho psychického stavu. K trestnej činnosti má čiastočne kritický postoj, ale kriticky hovorí o probléme s nadmerným užívaním alkoholu, čo vyplýva z údajov, ktoré sú uvedené v psychologickom vyšetrení a zo záznamu v pedagogickej dokumentácii. Pracovne bol zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom, kde však nezvládol technológiu práce a z pracoviska bol vyradený. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája do čistiacich a upratovacích prác v sektore, za čo bol opakovane disciplinárne odmenený. Odsúdený sa snaží svoj voľný čas využívať zmysluplne v rámci svojich osobnostných vlastností a psychického stavu. V rámci kultúrno - osvetovej činnosti sa sporadicky zúčastňuje kultúrnych, duchovných aktivít. V sektore sa venuje sledovaniu televízie, počúvaniu rozhlasu, hraniu spoločenských hier a rozhovorom so spoluodsúdenými. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava s deťmi, vnúčatami, rodičmi a sestrou, a to všetkými zákonnými formami. Je predpoklad, že rodina mu budú nápomocná pri opätovnom zaradení sa do spoločnosti po prepustení z výkonu trestu. Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu bol trikrát disciplinárne odmenený za dlhodobé a príkladné vykonávanie činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v sektore. Disciplinárne potrestaný nebol. Program zaobchádzania je u odsúdeného zameraný najmä na striktné dodržiavanie všetkých povinností plynúcich z právnych noriem upravujúcich problematiku výkonu trestu, riešenie konfliktných a záťažových situácií spoločensky akceptovateľným spôsobom a zaujať kritický postoj k trestnej činnosti. Program zaobchádzania je zameraný taktiež na zmysluplné využívanie voľného času, plnenie povinnosti v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v sektore a podporu pozitívnych kontaktov s vonkajším prostredím. Stanovený program zaobchádzania plní vo všetkých oblastiach na požadovanej úrovni okrem bodu edukácia, ktorý plní čiastočne, nakoľko je menovaný čiastočne kritický k trestnej činnosti. Riziko recidívy trestnej činnosti odsúdeného je hodnotené ako stredné, jeho resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá. Záverom hodnotenia konštatujem že menovaný čiastočne preukazuje plnenie podmienok na podmienčné prepustenie odporúčam podmienčne prepustenie s dohľadom.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 17) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený má evidované celkom 2 odsúdenia, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je po 2-krát. V prípade predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/10/2016 (správne má byť v odpise uvedené zrejme 2006) bol zároveň v roku 2007 podmienčne prepustený.

Odsúdený na verejnom zasadnutí využil právo nevypovedať.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, a to s ohľadom na stredné riziko recidívy, menej priaznivú resocializačnú prognózu a iba čiastočne kritický postoj odsúdeného k trestnej činnosti.

Zástupca ústavu na výkon trestu na verejnom zasadnutí uviedol, že od posledného hodnotenia nedošlo k zmene. Odsúdený je hodnotený ako čiastočne kritický z dôvodu, že nie všetko priznával tak ako sa stalo, snažil sa veci racionalizovať. Vo výkone trestu odsúdený nevykonával ochranné liečenie. Pokiaľ ide o absolvovanie protialkoholovej osvetly, tak túto vo výkone trestu odsúdený neabsolvoval skupinovú formou. Bolo však na neho pôsobené individuálne v rámci pohovorov s pedagógom a psychológom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienечnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienечným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienечne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), a taktiež bola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmienечného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienечné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienечnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu (§ 66 ods. 2 Tr. zákona).

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody (2/3 z uloženého trestu, a to dňa 23.09.2023).

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka tiež javila ako splnená.

Konkrétne súd prihliadol na v podstate kladné hodnotenie, z obsahu ktorého vyplynulo, že odsúdený I. je čiastočne kritický k trestnej činnosti, II. bol 3-krát disciplinárne odmenený, III. kriticky sa vyjadruje k užívaniu alkoholu, IV. aktívne sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, V. udržiava vzťahy s vonkajším prostredím.

Pokiaľ ide o zistené nedostatky (absencia preukazu odsúdeného a snaha preniesť do zdravotného oddelenia potreby na fajčenie), uvedené nepovažoval súd za taký nedostatok, pre ktorý by bolo nutné konštatovať nesplnenie tejto podmienky. V tomto bolo prihliadnuté na odstup času, keď predmetných previnení sa odsúdený dopustil v roku 2020, čo bolo v adaptačnej fáze výkonu trestu ako aj bolo prihliadnuté k tomu, že odsúdenému nebol za predmetné nedostatky uložený disciplinárny trest, ide teda o previnenia nižšej intenzity.

V prípade iba čiastočne kritického postoja odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, v tejto súvislosti je potrebné dodať, že čiastočne kritický náhľad na spáchanú trestnú činnosť sám o sebe nemusí byť prekážkou pre podmiennečné prepustenie, to platí najmä u osôb, ktoré nie sú vo zvýšenej miere kriminálne narušené. Ako súd zistil u odsúdeného ide o druhý výkon trestu odňatia slobody, dokonca odsúdený už bol raz v minulosti aj podmiennečne prepustený (vec OS Trenčín sp. zn. 2T/10/2016). Na uvedené však súd pre odstup času neprihliadol, keď z predošlého výkonu trestu bol podmiennečne prepustený v roku 2007. S ohľadom na osobu odsúdeného tak je daný predpoklad, že k dovŕšeniu nápravy dôjde práve počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného prepustenia.

Nakoniec je potrebné uviesť, že čiastočne kritický postoj má spočívať podľa vyjadrenia zástupcu ústavu na verejnom zasadnutí, že odsúdený nemal priznať všetko tak ako bolo resp. snažil sa veci racionalizovať. K tomu je potrebné poukázať, že odsúdený prejavil významne kritický náhľad k trestnej činnosti už počas priebehu prípravného konanie, keď ako vyplynulo z odsudzujúceho rozhodnutia, odsúdený sa priznal a uzatvoril s prokurátorom dohodu o vine a treste.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odsúdený preukazuje vo výkone trestu odňatia slobody polepšenie v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Splnená bola aj tretia z citovaných podmienok, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy.

Súd pri hodnotení tretej podmienky prihliadol na to, že odsúdený vo výkone trestu preukázal svoje polepšenie, bol celkom 3-krát disciplinárne odmenený, zároveň má vybudované aj náležité sociálne zázemie, keď počas doby výkonu trestu udržiaval kontakt so svojou rodinou. Podľa hodnotenia ústavu možno predpokladať, že rodina mu bude nápomocná pri opätovnom začlenení do spoločnosti. Odsúdený má taktiež vybudované určité pracovné návyky, keď sa dlhodobo zúčastňuje pomocných prác v rámci výkonu činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Z uvedeného súd vyvodil, že v prípade prepustenia odsúdeného na slobodu ten nebude vzhľadom k jeho vybudovaným pracovným návykom a sociálnemu zázemiu odkázaný na páchanie trestnej činnosti v prípade zabezpečovania si svojich základných životných potrieb (ubytovanie, strava).

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať

objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

V prípade trestnej minulosti odsúdeného tak je pravdou, že má evidované celkom 2 záznamy v registri trestov, pričom odsúdený už bol v minulosti aj podmiennečne prepustený. Tu súd uvádza, že predchádzajúce odsúdenie je z roku 2006, pričom odsúdený bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu v roku 2007. S ohľadom na odstup času uvedené nemá vo vzťahu k posúdeniu kriminálneho narušenia odsúdeného významnú relevanciu.

Pokiaľ ide o povahu spáchanej trestnej činnosti z obsahu odsudzujúceho rozhodnutia vyplynulo, že odsúdený je vo výkone trestu pre násilnú trestnú činnosť voči družke, ktorú páchal aj pod vplyvom alkoholu. Tu súd prihliadol, že v rámci výkonu trestu odňatia slobody neboli u odsúdeného zistené žiadne agresívne prejavy. Taktiež súd prihliadol k tomu, že v zmysle hodnotenia je odsúdený kritický k užívaniu alkoholu, ktorý mal vplyv na páchanie trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu. Odsúdený má zároveň uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Z uvedeného možno vyvodiť, že s ohľadom

na jeho závislosť od alkoholu nie je potrebná jeho ďalšia izolácia od spoločnosti v ústavnom zariadení.

Tu súd tiež prihliadol aj k znaleckému posudku vypracovaného v rámci trestného stíhania znaleckou organizáciou Centrum duševného zdravia (č. I. 77 pripojeného spisu sp. zn. 3T/59/2019), z ktorého vyplynulo, že odsúdený trpí na disociaľnú poruchu osobnosti, ktorá bola potencovaná požitím alkoholu a ktorá mala v podstatnej miere vplyv na jeho konanie. U odsúdeného bola zistená závislosť na alkohole, pričom pri jeho požití dochádza k zvýrazneniu agresivity. Podľa vyjadrenia znalca nebude pobyt odsúdeného na slobode nebezpečný pokiaľ bude abstinovať od alkoholu. Tieto skutočnosti boli pre súd významné a to aj v spojení s hodnotením ústavu, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa v súčasnosti stavia k alkoholu kriticky.

S ohľadom na povahu spáchanej trestnej činnosti tak súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali dôvodné pochybnosti o tom, že odsúdený je schopný viesť riadny život v podmienkach na slobode.

V prípade menej priaznivej resocializačnej prognózy a stredného rizika sociálneho zlyhania je nutné uviesť nasledovné. Vyhodnotenie rizika sociálneho zlyhania je výsledkom nástroja na predikovanie budúcej možnej recidívy u odsúdeného. Je nutné zdôrazniť, že ide iba o pomôcku, resp. ďalší z množiny dôkazov, na ktoré súd prihliada (navyše toto vyhodnotenie je v podstate nepreskúmateľné, keďže ústav neposkytuje podklady ako k tomuto záveru dospel). U odsúdeného však súd nezistil žiadne konkrétne negatívne skutočnosti, ktoré by naznačovali, že je tu zvýšené riziko recidívy. Nakoniec na nič konkrétne nepoukazyval ani prokurátor pokiaľ ide o osobnostné a osobné predpoklady odsúdeného.

Aj s ohľadom na zaradenie odsúdeného do ústavu s minimálnym stupňom stráženia možno konštatovať, že nejde o osobu, s výrazným kriminálnym narušením.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdený spĺňal všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie a súčasne určil odsúdenému skúšobnú dobu vo výmere 3 roky, ktorú vzhľadom na osobné pomery odsúdeného, spáchanú trestnú činnosť a ostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody, považoval za dostatočnú.

Zároveň pre zabezpečenie dovŕšenia nápravy odsúdeného na slobode nariadil súd nad odsúdeným probačný dohľad na dobu 3 roky za súčasného uloženia zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. V tomto súd zohľadnil najmä skutočnosť, že trestnú činnosť odsúdený páchal pod vplyvom alkoholu, pod vplyvom ktorého sa správa agresívne.

Poučenie:

- 2 - 7Pp/29/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.